

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАЈИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ 6 дин.
ЗА ПОЛА ГОДИНЕ 3 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласна 6 дин. пара од врте
Преглату ваља слати унутрњом на општин
ски суд а све кореспонденције на уредника

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

Н. плаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

одбора општине београдске

држан 5. Септембра 1888. год. у Београду

Почетак у пет и по час. по подне

Били су: Председник општине г. Живко Карабиберовић, члан суда г. Јанаћ. М. Јанковић, чланови одбора г. г. К. Петровић, М. Јанковић, Св. Боторић, М. Степановић, М. Ј. Марковић, Ђ. С. Новаковић, Н. Р. Поповић, Н. П. Михајловић, Ст. Јосифовић, Дим. Наумовић, Дим. Т. Вељковић, Д. Вулковић, М. Ж. Маринковић, Мил. Банковић, Т. Наумовић, Др. М. Т. Леко, К. Црногорац, Гл. Јосиповић, Свет. Милојевић, Сам. Пиаде, Б. Д. Главинић, и Рад. Драговић.

Председник. Молим вас, господо, састанак је отворен. По што је данашњи дневни ред, продужење дневног реда од прошлог састанка, то се овај састанак сматра као продужење прошлог; те с тога протокол није ни писан, него ће се с овим заједно саставити.

Но, молим вас, имамо једну малу ствар да свршимо пре но што пређемо на дневни ред.

То је оно сокаче што води гробљу, и они грађани што траже, да се та улица рашири. Ја сам наредио инжињеру, да начини нацрт. Ево вам тог нацрта.

Инжињер предлаже, да буде онако, како доцније мора да буде. Ја писам хтео да радим без вас.

М. Степановић. Да ли је то она улица, што излази на Урошеву улици?

Председник. Није, него она што води ка звонари.

М. Степановић. Па мени се чини, да је тај плац дат за дућане.

Председник. Није.

М. Степановић. Па онда треба да се дозволи — кад мора да буде.

Св. Милојевић. Ја знам то место, о коме се говори, врло добро. Све донде док није била начињена општинска зграда, то је било мало сокаче за пролаз. Кад је општина хтела да гради те дућане, она одгради плац и повуче дућане много даље но што је било сокаче. Сад, становници ови траже, да се онај пролаз, који стоји између плаца општинског и између дућана, рашири. Ми би требали и сами то да дозволимо, а да нас грађани и не изазивају. Управо у колико је шира ресавска улица од ове, у толико општина треба и ову да рашири.

Мил. Марковић. Добро би било да ти грађани направе капију, јер ће иначе стока улазити.

М. Степановић. Ја сам онде живео девет година и знам, да су становници око гробља свуда поред својих кућа остављали пут и пролаз; и, кад ни до сад није ником сметао,

да се туда колима може пролазити, онда не чини што се хоће да отвори улица и на овом месту. Кад стоји то, да ће се улице морати проширити, онда и ми морамо одобрити да се и ова улица прошири, сразмерно оној, што на сирам ће води.

Председник. Усваја ли, дакле, одбор овај предлог? (Усваја).

Сад прелазимо на дневни ред, а то је на лицитације. (Секретар чита резултат лицитације о давању под закуп кова коња, која је остала на Владимиру Миленковићу за 189. динара.)

Председник. Усваја ли одбор? (усваја).

(Секретар чита резултат лицитације о оправљању возова која је остала на Владимиру Миленковићу за годишњу цену од 1650 дин.)

Председник. Усваја ли одбор? (усваја).

(Секретар чита лицитацију за набавку олова за маркирање меса.)

Председник. Одобравате ли? господо (Одобравамо).

(Секретар чита извештај о лицитацији за оправку и набавку фењера.)

Председник. У условима има да мора дати извесан број нових фењера.

Гл. Јосиповић. Ја бих био за то, да се сви фењери оправе, па онда осветлење вароши да дамо под закуп, да не би ми морали куповати, те гас, те фитиље, те ово и оно, и имали толку главобољу.

Председник. Такав предлог чинен је више пута општинском одбору. Али није усвојен, што се питање о бољем осветљењу не може одлагати. А пре њега немамо потребе да нешто ново, а опет несавршено, уводимо.

Гл. Јосиповић. Ја мислим да би ово било за општину много боље. Можемо покушати, да држимо лицитацију, па ако изађе скупље, него што нас данас кошта, ми можемо и даље овако. Али ја мислим да би за општину било лакше — мање посла — кад би дали под закуп. Ми би закупца обвезали уговором, одредили би казне и т. д.

Ако има кога, да се слаже са мном, то га молим да ме потпомогне? (Потпомажу га).

М. Степановић. Ја се слажем с г. одборником, да се то осветљење и оправка и набавка фењера изда под закуп. А ако кад год наступи време, да осветлимо варош, ми ћемо с тога унети једну тачку у уговор па казати, да у том случају престаје концесија.

Случајно сам ономад наишао кад се држала лицитација за набавку канцеларског материјала, а ту су ушле и неке школске справе. Ја сам, као општински и школски одборник, питао како је то могло да буде?

Тако је изашао на лицитацији један стедлашчић 50 дин. а то је претерано скупо. Јер се може добити за 15 дин. То би требало одвојити од школског материјала, већ и за то што не може спадати онде, где спадају пера, артија и т. д. Ја мислим, да би овакве ствари требало одвојити и позвати столаре, да они лицитирају.

Председник. Онда знам да се ви с тим не слажете, и, кад дође да се о томе говори ви ћете казати да не одобравате.

Господо. Ово, што је г. Глиша предложено, изгледа да је нов предлог. Ако сте вољни, да решимо ту ствар, то можемо учинити јер нас има довољан број.

Дакле, ако сте вољни да се то даје под аренду, онда да не одобрим ову лицитацију, јер не би имало смисла да одобравамо лицитацију.

Док је општина руководила осветљење, она се руководила тиме, да се одазове молбама појединих грађана, што траже, да се у овим или оним улицама дигну нови фењери. Тако нпр. доћи ће неколико нових фењера у улици од Лондона до Калимегдана. А овако, кад дамо под закуп осветљење, нећемо моћи да намештамо нове фењере, јер ће концесionar осветљавати само старе А то неће бити умесно.

Гл. Јосиповић. Ми ћемо видети колико има данас фењера, па ћемо према цени израчунати, колико кошта један фењер; па, кад намештимо нове фењере, ми ћемо му за толико и накнадити.

Председник. Јесте ли тога мишљења, да се расписе лицитација? (Јесмо).

К. Пригорац ја бих био противан, ако се не кажу мотиви за што се то хоће: да ли је то неповерење према данашњем раду, или је то корисно по општину; па, ако је корисно, нека ми се каже та корист.

Гл. Јосиповић. Једини је мотив интерес општине. Ако нас кошта јевтиније, ми ћемо дати под закуп — а ја мислим да ће и бити јевтиније, јер нећемо морати држати фењерице.

М. Степановић. Заиста је овде држано тако и са другим стварима. Пробао се и овај начин, па је изашло много боље по општину.

Ми можемо држати лицитацију, па, ако изађе јевтиније онда можемо дати под закуп.

Председник. Дакле, да се направе услови, толико и толико фењера има, а ако доцније буде више, онда да му се доплати: да се одреде казне и т. д. Ја ћу бити слободан да спреим услове и молим да одредите 4 одборника, који ће то прегледати.

Изабрани: Гл. Јосиповић, Св. Милојевић, М. Маринковић и К. Петровић.

Секретар. (Чита лицитацију за чишћење пијаца која је остала на Ружи Табаковић, за год. цену од 6547 дин.)

Председник. Усвајате ли господо? (Усвајамо).

Секретар (чита лицитацију за 3 дућана у дубровачкој улици који су остали на Радоњи Петровићу за 933 дин. годишње кирије.) (Одобрава се).

Секретар (чита лицитацију за кућу на Дорћолу преко пута женске осн. школе која је остала на Николи Радосављевићу за 360 дин. год. кирије.)

Председник. Одобравате ли? (Одобравамо).

Секретар (чита лицитацију за кућу у абањској улици која је остала на Јовану Живковићу контролору општинском за 870 дин. год. кирије).

Председник. Одобравате ли? (Одобравамо).

Секретар (чита лицитацију за подрум код саборне цркве који је остао на Браћи Николајевић Хаџи за год. закуп од 300 дин.)

Председник. Одобравате ли? (Одобравамо).

Секретар (чита лицитацију за набавку ране за коње општ. пожарне чете, која је остала на Томи Николићу за набавку она по 5:48½ дин. 100 килгр. и Милошу Ђурићу за набавку јечма по 8:39 дин. 100 кила.)

Председник. Одобравате ли? (Одобравамо).

Секретар чита лицитацију за набавку канцеларског и школског материјала.

Председник. Одобравате ли? (Одобравамо, али да се руска рачунаљка набави испод руке).

Секретар (чита лицитацију за набавку дрва која је остала на Танасију Кумануди по цени 25 дин. мет. хват јасенових и грабовних).

Р. Драговић. Ја бих био за то да им се плати 26 дин. али само тако, да се дрва онде прегледају где треба да се однесу, а не доле на Сави у њиховим радњама.

Председник. Тако и стоји у условима.

М. Степановић. Боље би било да се набаве дрва од једног квалитета, а не разног.

Св. Милојевић. Г. Марко ваљда зна, да се букова дрва узимају за потпаљивање а грабова за жар, и да се према томе не може узимати само једна врста дрва.

Председник. Кажите ми да ли је цена добра?

Св. Милојевић. Нека се у условима каже: и да сложи и да преда, јер има разлике између речи сложити и предати.

Др. Марко Лeko. Како се овде набављају дрва ја не знам, али ми је познато да се за државну хемиску лабораторију примају дрва на месту т. ј. код продавца; па, док се пренесу, дешава се да по неколико хвати нестане. Зато сам да се измере тамо где има да се пренесу.

Председник. Дакле, господо, можемо казати да се узму 500 грабовних и 150 јасенових метарских хвати дрва. Усвајате ли овако? (Усвајамо — с тим: да слагање и примање буде на месту гди општина одреди).

Сад је на дневном реду питање о школама. Молим вас чујте да прочитам све што је досад рађено.

Секретар (чита писмо општине београдске Управи вар. Београда; даље, чита извештај санитаретске комисије Управе вар. Београда; даље, писмо управе вар. Београда као одговор)

Св. Боторић. За што нисте послали Управи план наше комисије?

Председник. За то што нисте решили.

Јанаћ Јанковић. Ја сам господо био са комисијом на месту гди је кућа г. Лазина. Прво смо ушли у авлију и нашли воде, а када ушли у подрум, ту је било и воде и жаба. Доцније је дошао и настојник те куће. Г. Пачу запита га, за што је у авлији вода? а он каже: слива се. Ишли смо и даље и видели сво влагу, а настојник каже да је мазао гасом. Собе се морају у једну да направе, а кад се буде тако зидало, деца немогу добијати светлост.

За ону кућу на врачару г. Стејић каже, да је та кућа морала бити или болница или апотека. Гледали смо собе, па смо видели да су то све собице и онда смо нашли, да та кућа не може да буде за школу.

Св. Боторић. Из говора г. Јанаћа види се, да они нису све ни прегледали, а овамо каже, да су јасно видели. Ја не могу никад дозволити, да он боље разуме него инжињер.

Друго, у Петковића кући види се да су били само у једном одељењу (Јанаћко: „у оба“). Према свему види се да ви не можете боље знати од оне комисије која је била онде, и која је све премерила и потпуно се уверила. Просто, ја вам могу казати, да се ту намерно ишло на то, да се не прими оно, што је било у интересу општине.

У осталом, извештај је ту на нека га одбор цени.

Што сте казали, да у г. Лазиној авлији има воде и жаба, то је апсолутна неистина.

Св. Милојевић. Ја благодарим г. Јанаћку што је објаснио, да она комисија у којој је он био, и која је одређена од општинског суда и полиције, није ни уколико извршила свој посао како треба.

Г. Јанаћко каже, да су само две собе у кући. Господо, после оне друге куће која је тамо, г. Петковића кућа је најбоља. Ту су четири собе, које не могу боље бити.

Дакле, види се, да нису ни прегледали. То је једно.

Друго. Ова је комисија изашла с тим разлогом што миреше на лекарије.

Господо, кад би то стојало, апотекарш не би никад могли ни живити у апотеци. На против надлежни тврде, да баш за то што миреше на лекарије да је то баш здраво. Види се дакле, да нису ништа ценили, него су просто базирали своје мишљење на оне речи управе вар. Београда: „разносе се гласови по вароши и т. д.“

Господо, што се тиче стручности ове комисије санитарске полиције, ја никад нећу да предпоставим код ње знање боље од оне комисије, која је те зграде са школским одбором прегледала и за добро нашла.

Но сад је друго питање. Одбор треба сад да реши шта ће да се ради. Из целог овог посла види се, да није свршено ништа, и треба Управа вар. Београда као надзорна власт да поништи одборски закључак и да каже „одлука је општинска поништена“. То Управа није учинила него обилази и околиши и каже просто „шаље се Суду на поступак“ ит.д. Господо, док стоји решење одборско, непоништено, одбор све докле нема шта да ради (Чује се: Тако је).

Марко Степановић. И ја сам у школском одбору и ма да нисам ишо по свима школама, да могу и о свима да говорим; мени је врло добро позната кућа г. Петковића. Она је врло zgodна за школу. Није она уз болницу, него у њој је била апотека; а не стоји то, што се говори, да због тога није добра, јер зна се гди год је карбол ту нема болести; ту је здраво.

Оно што каже г. Јанаћко, да има само две собе то значи у ствари да има четири, а, кад се зидови провале, биће две велике собе. Што се тиче влаге за то се немамо ништа бојати. Једино је та незгода што онде нема каадрме. Што се тиче куће г. Лазине о њој не могу ништа да говорим јер ми познато није.

Никола Поповић. Кућа г. Лазина има само ту једину ману, што је нижа и нема висину коју би требала да има. Она има висину соба 8 шуха. По закону држава мора да трпи све зграде школске до 1890 год. онакве као што су.

Што се у извештају полицијском вели, да та кућа није за школу због тога, што је влажна, то не стоји, јер само на једном малом крају има влаге, а иначе је свуда је сува и добра, и тако је још уздигнута да се у њу улази на баса-мицима.

Што се каже да није могуће тамо сместити четири разреда и то не стоји, јер је премерена ширина и дубљина и изашло је да могу да стану четири разреда. Сад се прави од четири собе једна соба. Ту долази светлост с леве стране. Ту би дошла столица, астал, у свему како министарска правила прописују. Друга соба тако исто је zgodна. Само једна соба доцније би добила светлост но остале, и то са лица, но то ништа не шкоди, јер у данашњим школама има их пуно, које нису zgodне, и кад би се тако строго гледало све би их требало затворити.

Мени се чини, да је полицајска власт незаконо узела то право на себе. У закону о школама стоји: да, кад општина узме какву зграду за школу заједно са школским одбором, па та није по прописима, онда се о томе извешћује г. министар просвете и он ту ствар решава.

Мени је познато као учитељу како се и по другим варошима ради. У Обреновцу на пр. кад је школа готова била општина је јавила г. министру па г. министар пошље ни-

жињера и лекара те ови прегледе да ли је добра, па према њловом извешћу министар одобрава или не.

У овој нашој ствари изгледа ми да се општина силом тера, да прими једну кућу која није за школу.

Ја сам за то да се све пошље г. министру просвете на решење.

Милан Маринковић. Ми смо поклонили веру нашим одборницима, и они су донели свој закључак и предали нама, Сад, ако Управа вар. Београда налази, да није добро, она нек поништи одборску одлуку.

Милутин Марковић. У том погледу, да се не узимљу зграде за школе које неодговарају прописима, Управа вар. Београда као надзорна власт има права да стане на пут. Но мени се чини да између Управе и општине, па ни између одборске одлуке нема такве разлике, да се не могу исправити. Прво, ова одлука, треба да гласи овако: да одбор усвоји мишљење своје комисије с тим, да се испуни оно, што буде наредила полиц. надзорна власт. Дакле, та одлука не искључује могућност да се изврши оно што Управа наређује.

Друго је питање сад: да ли у овом случају треба узети мишљење оно, које је донела комисија управина, или оно, које је донела наша комисија?

Мишљење наше комисије у неколико противно је мишљењу санитарске полицијске комисије, и сад је на реду да решимо, при коме остајемо.

Ја мислим да ми морамо да поступимо онако, како је надзорна власт казала; а да тако решимо имамо ослонаца и у самом закону.

У колико је мени позната кућа Лазина као бившем староцу исте, не желећи да опширно о томе говорим, за шта нек ме одбор извини, могу само то казати: да та кућа није за школу.

Што се тиче куће г. Петковића о њој не могу ништа да говорим, јер о истој ништа не знам.

На кратко да кажем, ми можемо узети другу кућу.

Свет. Богорић. Ја сам тражио да се изнесе план и онда г. Милутин не би оваког мишљења био; али, кад то није, одбор нек цени како хоће.

Председник. Ја сам одлуку полиц. власти послао био председнику наше комисије, г. Светозару Милојевићу, и он ми је одговорио, да не може ништа да каже, док не добије решење управино да је одлука општинска оборена. Ја, водећи рачуна од тога што један одборник каже, сматрао сам да ту ствар треба тако и извести, и двапут сам пишао секретара у управу и молио: да нам даде одсечан одговор. Но она је одговорила да неће више ништа да чини до оно што је учинила актом санитарске комисије, и да се тиме сматра да је одборска одлука уништена. Према овоме, ја сад не знам шта да радим, јер с друге стране не смем ни децу од првог Новембра да остављам на сокаку. Молим вас да ово сад решите, а мени се од свију предлога чини за најподеснији онај г. Косте Петровића, који тражи, да апелујемо на г. министра просвете и на тај начин да добијемо неки излаз.

Милут. Марковић. Ја мислим да је овде чиста ствар, с тога, што је одборска одлука донешена условно, а друго и за то, што надзорна власт има права да води рачуна, да ли су испуњени санитарски обзирни. Према томе, ми сад имамо да изјавимо, да не примамо ову кућу под закуп за то што је комисија нашла да не одговара законским прописима за школу.

Ако би ми остали при нашој одлуци онда би значило да баш ми хоћемо на силу Бога да узмемо ову кућу.

Није нужио, да иштамо г. министра, као што је напред поменуто.

Свет. Милојевић. Полиц. власт је требала, по што се предходно увери да донесе своју одлуку, како одлука општинска пада на основу томе, што зграда не одговара прописима закона за школе. Она тако није учинила, него просто казала: „Општини на даљи поступак“.

Такав поступак није законит.

Милутин Марковић. То је на основу закона.

Свет. Богорић. Г. Марковић је казао, да је општинска комисија ангажована да мора да узме мајорову кућу за школу. Господо, за дорћолску школу било је 9 понуда. Ми смо све прегледали и нашли смо да ни једна кућа, сем три, не одговарају прописима за школу, а ове три су: мајора Лазе, Думе Деде и Ристе Петровића. После смо држали лицитацију са напоменом, да општина може свакад одказати закуп, чим своју школу направити. Других кућа на Дорћолу и Палилули нема, а онај гди је год школа уцењивао је општину. Ми смо давали хиљаду динара више но на другом месту, па неће човек ни да чује, већ остаје при свом тражењу. Дакле, ми смо овако урадили из нужде и потребе, како да се дође до што јевтиније куће, а опет добре. И школски одбор дао је своје мишљење, да може да буде у Лазиној кући школа и, кад смо све овако урадили, ми нисмо ништа друго урадили до то, да смо просто извршили наредбу одборску.

Председник. Све лепо, и ја сам вам благодаран, али кад смо сад наишли, да неможемо тако да учинимо, кажите ми, како да се из овога изиђе.

Свет. Милојевић. Нека управа поништи прво одборску одлуку, па ће мо онда знати, шта ћемо радити.

К. Црногорац. Ми морамо признати и оно, што санитарска полиција каже. Ми смо сада дошли у један дугет (Молим г. стенографе да не пишу) — — — — —

Милан Банковић. Ја више не могу да идем у ту комисију.

Председник. Ми који живимо у земљи, гди постоје закони, морамо да поштујемо закон, а морамо да поштујемо и мишљење других. Ја држим да је најбоље оно што је казао г. Црногорац.

Свет. Богорић. Ми смо од наше стране учинили све што је требало, и сад нема смисла да одемо с комисијом санитарском.

Да би нашли излаза овоме, најбоље би било да се избере трећа комисија па нека она види све, опци и наше и њихово мишљење, и нек се увери ко је на погрешном путу.

Милутин Марковић. Ова ствар има у себи два питања: финансијско и санитарско. Одборници који су у овој нашој комисији не треба да мисле да су они безпогрешни, па да другаче не може да буде. Тим се не ваљада на сам рад општинског одбора, који изгледа да је имао ту намеру да зграду нађе по јевтинијој цени. Главно је овде, да се нађе зграда која одговара санитарским правилима, а не цена. С тога, што је одбор наш да је кућа Лазина јевтинија, ја мислим да то није основ по ком ми не можемо да усвојимо санитарско мишљење. За то сам мишљења, да се санитарско мишљење прими и према томе да нађемо другу зграду.

Оно што г. Црногорац предлаже било би у неколико неко измирење, но с тим, нећемо ништа добити, тим пре, што сам ја убеђен, да она кућа Лазина не одговара пропису.

Свет. Богорић. Г. Марковић говори, као да одборска комисија није имала у виду санитарско гледиште. Што се тиче мене, ја нећу више у ту комисију ићи.

Председник. Молим вас, господо, да решимо ову ствар. Говора је и сувише било. Ја не могу да се борим са надзорном влашћу.

Свет. Милојевић. Могао би се примити предлог г. Косте Петровића, па да се пошаље г. министру. Но, ако хоћете да попуштите управи, то је само с тога што она може увек да шкоди интересима општинским, и у другим стварима, и, кад је тако, онда бих ја био мишљења, да се одмах одреди друга комисија те да тражи другу кућу.

Свет. Богорић. То што се у овој ствари такве препоне чине има читаву своју историју, али овде није места томе.

Председник. Председник комисије био је тако добар те је пошо путем да се ова ствар изравна. Он је пристао на то да се одреди друга нова комисија, која ће одмах ваћи те две куће. Ја вас молим да ово примите. (Примамо) Онда молим од стране одбора да буду у њој: Гргур Миленковић, Милутин Марковић, Тавасије Наумовић, Др. Марко Лeko, Никола Мијајловић, и Милорад Јанковић; а од стране општине да буде и наш г. инжењер и лекар. Усвајате ли? (Усвајамо).

Сад изволте чути неколико уверења. (Издана).

Састанак је овај трајао до 9 и по час. у вече.

ОДБОРСКЕ ОДЛУКЕ.

У седници 27. ов. мес. општински је одбор донео ове одлуке:

- 1). Да се акције механски уступи еснафу механско кафанском за год. закуп од 31.000 динара.
- 2). Одобрено лицитацију за израду скамља и других столарских послова потребних за основне школе.
- 3). Да се одреди кратка лицитација за давање цубока говеђег под аренду.
- 4). Изабрао комисију која ће регулисати уређивање општинског листа.

ИСПРАВКА.

Господине Уреднице.

„Београдске општинске новине“, у броју 32. од ове г. на страни 291. саопштавају, како је г. К. Црногорац, на одборском састанку држао 18. Августа ов. год., говорећи о пијаци на Зеленом венцу, између осталог изјавио:

„да је за време прошлог министровања г. Радивоја Милојевића једна комисија, у којој је био г. др. Медовић и други, прегледала то место и дала мишљење, да на Зеленом венцу, онде где је данас, пијаца не сме остати.“

На ово имам приметити: да ја никад нисам био у таквој комисији ни пре, ни за време прошлог министровања г. Радивоја Милојевића, ни после овога.

Према томе, част ми је молити Вас Господине, да изволите ову моју изјаву, као исправку, отштампати у Београдским општинским новинама.

20. Октобра 1888 г.
у Београду.

Ваш поштоваоц
Др. Аћ. Медовић.

Да би избегли прекид у штампању тако важних протокола одборских, као што је следећи по реду, издајемо данашњи број листа само на половини табака. Идући број биће на целом табаку, и изаћи ће још у току ове недеље.